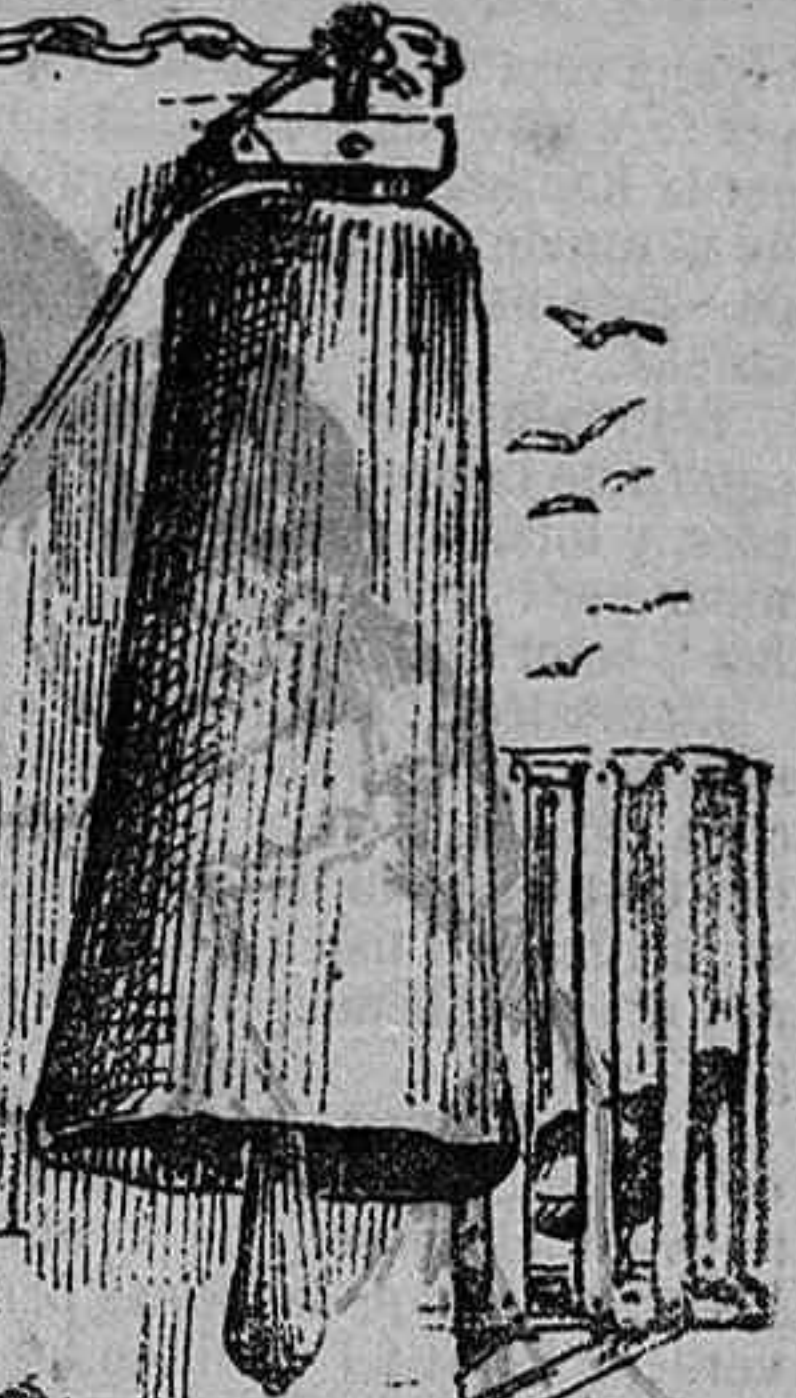

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' Isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

L. LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
B. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

COSAS DEL TEMPS.

A la tarde al Sermó.

Al vespre al Teatro.

PRIMAVERA.

Ja hem arribat á la primavera, la primera de las quatre estacions en que está dividit lo trajecte d' un any al altre, com si diguessim estém al apeadero del any 1884.

La primera estació, més jove y per lo tant més maca,

l' estació dels amors, dels jochs florals y del mes de Maria.

No hi ha ningú que habent escrit un auca de redolins, ó una carta ab tots los punts y comas á la xicota, no digui:—Ja hi som, ja estém en l' estació dels poetas—y no 's cregui capás de guanyar la flor natural ó l' englantina.

Es ademés l' época dels enamorats de novela. No hi ha noya romántica que no s' entussiasmi pensant ab la

verdenea fulla que, omplint de galanura y de joia 'l camp y la vista que s' hi esplaya, aixupluga á l' enamorada aucella que saltironeja per los estirats branquillons al entorn de sa parella; no hi ha jove corrido que no s' alegri al pensar que podrà anar enflocat ab un clavell, regalo d' una noya y fer broma ab la xicota per alló de —«¿Qui te 'l ha dat?—No t' hu vull dir.—¿Que me 'l donarás?—No te 'l donaré.» Tampoch hi ha gomcs ó sietemesino que no 's posi un ram de violas ó

COSAS DEL MON.

Vola la fama de un sabi
Desd' un trist recó de mon:
Sas obras modelos son:
No hi ha qui no las alabi
Fins que sa existencia acabi
Sa ciencia anirà creixent:
Per premi, viu pobrement,
Sol... y mor sense asistencia:
Ja es mort: llavors, per clemencia,
Se l' hi aixeca un monument.

La moda: lley capritxosa
De quatre lletres no mes,
Que ab tot y ser curta n' es
Lley, més que cap, rigurosa.
De la crítica enfadada
Víctima, ha d' anar sufrint
Reformas mil... pró, advertint,
Com á condició precisa,
Que qui las ridiculisa
Es lo primer figurin.

Invents Lo gas, lo vapor,
La gran Electricitat
Y d' altres nous un remat
Que son nostre orgull major.
Dominats pè, propi amor
Moderns invents adorém
Y antics invents menyprehuém:
Aprobo y protesto y... prou,
Puig, per mí, tot invent nou
A un altre vell lo debém

Un matrimoni escullit:
La mullé es dona d' historia:
Lo marit xifra sa gloria
En sa muller: bon marit.
Un fill la dona ha parit
Qu' es fill d' Ella... pród Eil no:
Pèls dos gran satisfació:
Ella á n' Ell:—*Fel y pastat*
Ab tú... y Ell—*Si qu' es vritat*—.....
(¡Quin problema y solució!!)

Surt de fora una minyona
Pensant no més en vestir
Vestits bèns bons y lluhir:
Va á servir á Barcelona:
Com n' es tant tendra y bufona
No l' hi falta servey may:
De bonas mesuras ray...
A casa seva s' presenta
Y sa mare... ¡qué contenta
Veyentla ab vestit de *foy!*

Un ricatxo pert la vida:
L' enterro y sèquit lluhits;
Oficis de *requiem* dits
De còs present; bèn guarnida
La iglesia: tomba escullida
Y costosos funerals
Salvan sa ànima d' uns mals
D' una eterna duració:
¡Fins la eterna salvació
Es també qüestió de rals!!

PEPET DEL CARRI.

ESQUELLOTS.

Diuen que aquest any, en las professons de Sen-
mana santa, no hi haura armats.
Ni Capitá Manaya.
Ni sayons.
¡Ah! Professons sense armats, son professons mortas,
decapitadas; si, decapitadas perque 'ls armats anavau
al cap de la profess.

Los armats—com á bons guerreros—pendrán ven-
jansa complerta.
Aixó no pot quedar aixís, y no hi quedará.
¿L' iglesia 'ls rebuja? Donchs desd' are quedan con-
tractats pèl Carnestoitats.
¡Y arriba!

La carn ha pujat.
S' enten, la carn que venen los carnicers.
Que lo qu' es la carn del públich, vá baixant de dia
en dia.
Un socio del cassino de la Plassa Real aquets dia
deya:
—Sempre m' ho havia cregut, que ab la pujada dels
conservadors pujarian los comestibles. ¡Estavan tant
afamats!

Diu un telégrama, que la guardia-civil de Cádiz ha
capturat á cinch bandolers que recorrian lo terme de
Jimena dedicantse á seqüestrar inglesos.
Que 'm perdoni la guardia-civil; pero si 'ls bande-
ers de Jimena no 's dedicavan més que á seqüestrar
inglesos, n' ha fet una com un cove.
Perque 'l cinquanta per cent dels inglesos que ván á
Andalusia, no hi van tant solzament per béure Jerez ó
Manzanilla y assistir á las reunions de *baile y cante*
flamenco; hi van també per toparse ab una partida que
'ls seqüestri. Las emociones fortas son lo sèu fort.

Un inglés que 's trobava á Andalusia, deya:
—¡Mi querer bandidos!

Entre tocinares:
—Escolti Sr Arcis ¿per quin motiu aquest any hem
hagut de parar la matansa tant aviat?
—Ja veurá, 'l govern ho ha volgut aixís.
—¿Y qué t' que veure 'l govern ab las butifarras?
—A la qüenta, en Cánovas ha fet un conveni ab los
Estats Units, sab' un *modus vivendi*...
—Vaja, si, un *modus vivendi* pèls tocinos, y un *mo-
dus moriendi* per nosaltres.

Algun periódich assegura que l' aeronauta Budoy
renuncia á la seva carrera.
No vol elevarse més Tant sols una vegada per des-
pedirse, y prou.
Molt bèn pensat.
Si en Cánovas feya 'l mateix, s' estolviaria una gran
cayguda.
«Que aquel que más alto sube
más grande porrazo dá.»

Ja s' han celebrat ab molta pompa los funerals del
bisbe Urquinaona.
Lo *Brusi* n' ha publicat una ressenya llarga, deta-
llada y minuciosa.
El *Correo catalan* quatre ratllas y prou.
¿Per quin motiu?
No sè: tal vegada siga per alló que deya 'l mateix
Brusi després de la guerra:
«La muerte del contrario valeroso
solamente el que es vil la solemniza.»

¡Oh santas y consoladoras conviccions católicas, y
quin valor doneu al esperit, quina forsa á l' ànima!
Diumenje á la tarde hi havia funció á Santa Ana,
nada menos que un septenari á la Verge dels Dolors.
Un capellá predicava, la multitud qu' era numerosa
escolltava 'l sermó plena de reculliment!
Y mentres tant u bromista—'l Banyeta havia de ser
—tirava dissimuladament miquetas de guix á l' un cos-
tat y al altre.

Un devot s' adona de que cau guix: un altre també.
Se comunican sos temors, grochs com la cera.
—Ay que s' ensorra 'l cor! crida un.
Y un tropell de gent surt de l' iglesia, empenyentse,
trepitjantse, plens de confusió.
Fins lo predicador de un brinco baixa de la trona.
Ningú 's resigna á morir mártir sota las voltas de
una iglesia.
Si algú hagués tingut prou calma per dirlos:—«Que-
dévus germanets que aniréu al cel de correguda,»
haurian respost:
—«Si prou... Ja hi anirém un' altre dia.»

No s' impacientin.
La dona nua, del nostre amich C. Gumá, está aca-
bantse d' imprimir y probablemente veurá lu llum dis-
sapte que ve.
Ja veuen qu' es qüestió de pochos dias.

Y a propósito de llibres nous.
Lo nostre antich colaborador Ramon Coll Gorina
acaba de publicar un quadernet de versos titulat «Un
grap de donas».
Está ilustrat ab una bonica portada de T. Sala y
costa no més que un ral.
Las poesias son aixeridas com totas las que surten
de la ploma del Sr. Coll.

Y are vá la bona.
L' editor Sr. Lo ez acaba de fer la quarta edició del
magnífic llibre del inolvidable Bartrina, titulat «Algo».
Una edició digna del llibre, ilustrada ab un sens fi
de dibuixos de Pellicer, impresa ab caràcters elzeve-
rians é inicials de molt bon gust, sobre un paper groi-
xut á tot rumbo.
Lo llibre está enquadernat ab una coberta elegan-
tíssima.
L' «Algo» de 'n Bartrina es un llibre popular; pero
are ho será doblement. Fins are admiravam al poeta;
pero are admirarem al poeta y al dibuixant, que ha
sapigut interpretar-lo magistralment.

Un emplet del ram de telégrafos vá presentarse á la
fábrica de Catus y Companyia de Sant Marti de Pro-
vensans tallant lo fil-ferro del teléfono que allí existia.
Suposém que vá ferho per ordre del sèus superiors.
Proposém que 'l fet se posi en coneixement de qual-
sevol reyeto del Congo, per veure si al empleat y als
s'us superiors que donan tals ordres, los hi envia una
crèu, declarantlos al mateix temps salvatjes de primer
ordre.

Aquest dia vaig rebre encaixada dintre del *Brusi* una
fulleta titolada «Ofrendas de un real.»

Dessota del titol deya: «Ultimo tributo de amor filial
de los católicos al soberano pontifice Pio IX de santa
memoria.»

La qüestió sembla que ha de ser demostrar l' amor
filial dels católics.
Pero desenganyinse: la qüestió son rals.

¿No saben aquell penitent de Alcoy de qui parlavam
l' última senmana?
Donchs ja t' es un successor.

En la mateixa població s' ha presentat un' altre pe-
nitent que dú unas grenyas mólt llargas y una barba
molt blanca; que no treballa y viu de caritat, y vá pèl
mon ab una canya ab una crèu y una carabassa al ex-
trem.

Un cantar que pot cantarse ab acompanyament d'
orga y castanyolas:
A mi me llaman el bobo
el bobo de mi lugar;
todos viven trabajando:
yo vivo sin trabajar.

Preparinse.
Los dias 3, 4 y 5 de Maig s' ha de fer una pelegrí-
nació á Monserrat.
Magnífich, sobre tot després de la Quaresma.
Després de l' abstinencia l' abundancia.

A Balsareny hi ha una escola laica sumament fre-
qüentada.

Pero també hi ha en aquell poble una cáfila de neos
del tenor següent:

Figürinse que aquest dia ván trobarse á la porta de
l' escola un número de pomas y pastillas de xocolata.
Tant las pastillas com las pomas estavan envene-
nadas.

L' idea no podia ser més caritativa.... ni més nea.
Las pobras criaturas que ván á l' escola, haurian
tastat aquellas laminaduras, després de lo qual hau-
rian reventat com uns heretjes.
¡Y pensar que encare hi há qui cometent aquests
crims, crèu guanyar la gloria del cell

A una dida qu' entra á criar á casa dels pares de la
criatura, l' hi pregunta la mare á l' hora d' esmorsar:
—Dida ¿qué voleu pendre? ¿Xocolate ó una costella?
La dida respon ab molta intencio:
—Ja veurá, comensare pèl xocolate.

Al mitj del carrer.
Un xaró está girat d' esquena y un altre 'l crida.
—Batista.
—Ay, ay, fins girat d' esquena 'm coneixes?..
—No t' haig de coneixe.... com que tens un forat á
las calsas...

Una màxima:
La felicitat es una sombra. Per xó á l' home felis
se l' hi diu qu' es un home de bona sombra. Pero 'l
que t' pega sempre dú la sombra al davant ó al dar-
rera d' ell: may ab ell.

TRENÇA-CAPS.

XARADAS.

I.
Responch quan me crida algú
hu.
Sempre vol estar l' Ambrós
dos.
Mo t m' hi penso antes de res
tres.
Lector si no m' has comprès
barrina sols un moment
y veurás molt clarament
qu' es general *Hu-dos-tres.*
PEPET SIMPÁTICH.

II.
Primera es lletra vocal,
de *dugas* lots ne tenim;
y 'ls homes d' honor patim
quan nos donan un *total.*
CIUTADÁ NOY GRAN.

ENDAVINALLA.

Sens ser pallissa tinch palla;
tinch pá sense ser forner
soch negre com la mortalla
quan me fa servir 'l cuyer.
DEUET DE REUS.

ANAGRAMA.

En lo *Tot* vareig ballar
lo diumenje ab la Roseta,
y segons me vá explicar
molt prompte s' anirà á estar
en lo *Tot* ab la Toneta.
J. PRATS Y N.

TRENCA-CAPS.

SOTANA FES 'L CAN DE AMOR.

Combinar las letras de manera que 'n resulti 'l nom de una vila catalana.

J. P. DE VIDRERAS.

ROMBO.

•••
•••
•••

Omplir los pichs ab lletres que vertical y horisontalment digan: 1.ª ratlla, una consonant; 2.ª Un element del globo terráqueo; 3.ª nom d' home; 4.ª un licor y 5.ª una consonant.

FIGORIO DE M

CONVERSA.

- Noy, en Gaspar y son pare ja son fora.
- Sí? Y quan han marxat?
- Avuy al primer tren.
- Y sabs ahont ván?
- Búscabo, que ja t' ho he dit.

CAMPANER DE REUS.

GEROGLIFICH.

×
13
L
:
pa
l

COLXET DE REUS.

5. COMBINADIÓ NUMÉRICA.—2 5 2 5

7 7
5 2 5 2

6. TRENCA-CLOSCAS.—Alfonso.

7. ROMBO.—

R
M A S
R A F E L
S E U
L

8. GEROGLIFICH.—A. B. C. la pastera ja la sè.

CUENTO FANTASTICH

EN VERS

per G.

GUMÀ.

Un tomet de 48 planas ab molts dibuixos intercalats de Moliné, preu 2 rals.

ALGO. Co'leccion de poesias originals de JOAQUIN MARIA BARTRINA. Ilustradas por JOSÉ LUIS PELLICER.—Edicion de gran lujo que forma un tomo 8.º de

más de 200 págs.—Vale 3 Ptas.—Se vende en la Libreria de Lopez, Rambla del Centro, 20, y demás principales librerias y kioscos de Barcelona.

A los corresponsales se les otorgará la rebaja de coste.

Un tomet de 32 planas, ab molts dibuixos de Moliné, preu 2 rals.

Se venen las citadas obras en la Libreria de Lopez, Rambla del mitj, 20, y demás principals librerias y kioscos de Barcelona.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

SOLUCIONS

LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMER

1. XARADA 1.ª.—Mà-qui-na.
2. ID. 2.ª.—Es-tra-fa-la-ri.
3. ENDAVINALLA.—Quinquè.
4. SINONIMIA.—Nov.

QUANT BUFA 'L LLEVANT. (CROQUIS DEL NATURAL.)